

ANALÝZA

28. 1. 2016

Postavení českého trhu práce v rámci EU

Pravidelná analýza se zaměřuje na mezinárodní porovnání vybraných indikátorů trhu práce v členských zemích EU. Téměř ve všech zemích EU28 se ve 3. čtvrtletí roku 2015 míra zaměstnanosti 20-64letých zvýšila a opět se přiblížila stanovenému cíli, ke kterému členskými zeměmi EU chybí v průměru 4,5 procentního bodu. Česká republika přitom patří mezi země s nejvyšší zaměstnaností. Tomu odpovídá i skutečnost, že naopak míra nezaměstnanosti je v ČR druhá nejnižší.

Míra zaměstnanosti ve věku 20-64 let je v České republice stále sedmá nejvyšší v EU

Podle strategie Evropa 2020 je cílem dosáhnout míry zaměstnanosti 20-64letých v zemích EU28 v průměru 75 %. Ve 3. čtvrtletí 2015 v zemích EU28 dosahovala již 70,5 procent. Míra zaměstnanosti mužů (76,5 %) přitom stále výrazně převyšovala míru zaměstnanosti žen (64,5 %).

Tabulka seřazená od nejvyšších hodnot k nejnižším potvrzuje, že si vysokou míru zaměstnanosti stále udržují zejména severské státy včetně baltských zemí, některé země západní Evropy a naše republika. Nejvyšší míry zaměstnanosti dlouhodobě dosahuje Švédsko (81,4). Výrazně si polepšilo Estonsko, které se dostalo z šestého na druhé místo. Naopak nejnižší míra zaměstnanosti je v Řecku (ve 3. čtvrtletí 2015 pouze 55,9 %), ve kterém je dokonce míra zaměstnanosti žen hluboko pod 50 procenty.

Ve 3. čtvrtletí 2015 cílovou úroveň 75 % již dosáhlo celkem osm států včetně České republiky (Švédsko, Estonsko, Německo, Spojené království, Dánsko, Nizozemsko, Česká republika a Rakousko). Na druhé straně je míra zaměstnanosti dosud velmi nízká v jižních státech unie. Kromě Řecka se to týká hlavně Itálie, Chorvatska a Španělska, kde nepracuje více než třetina populace v tomto produktivním věku.

Ve všech členských zemích je míra zaměstnanosti mužů více či méně vyšší než míra zaměstnanosti žen. Nejvyšší míra zaměstnanosti mužů byla ve 3. čtvrtletí roku 2015 v Estonsku (83,5 %), poté v České republice (83,4 %) a Švédsku (83,3 %). Míru zaměstnanosti žen suverénně vede Švédsko s 79,4%. V ČR zaměstnanost žen dosáhla více než 66%, stále je ale rozdíl mezi muži a ženami v této míře jeden z nejvyšších v EU.

Ve 3. čtvrtletí 2015 se Česká republika opět zařadila na sedmé místo mezi země EU28, když míra naší zaměstnanosti (75,1 %) převyšovala průměr EU28 o 4,6 procentního bodu. Ze sousedních států mělo ve třetím čtvrtletí 2015 vyšší míru zaměstnanosti pouze Německo (78,2 %), Rakousko dosáhlo srovnatelné úrovně s ČR. Naproti tomu v Polsku a na Slovensku byla celková zaměstnanost nižší zhruba o 7 procentních bodů.

ANALÝZA

Tabulka 1 Míra zaměstnanosti 20-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	3. čtvrtletí 2015			Rozdíl v p. b. 3.Q 2015 - 3.Q 2014		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko	81,4	83,3	79,4	0,3	0,1	0,5
Estonsko	78,8	83,5	74,2	4,0	5,1	2,8
Německo	78,2	82,7	73,7	0,1	-0,1	0,4
Spojené království	77,0	82,7	71,4	0,5	0,3	0,7
Dánsko	76,7	80,7	72,5	0,0	0,1	-0,3
Nizozemsko	76,5	82,0	71,0	0,8	0,6	1,1
Česká republika	75,1	83,4	66,6	1,2	0,6	1,9
Rakousko	75,0	79,4	70,6	0,2	-0,1	0,4
Litva	74,0	75,3	72,8	0,6	0,3	0,9
Finsko	74,0	75,4	72,6	0,1	0,6	-0,3
Lotyšsko	72,8	74,5	71,3	2,2	1,0	3,3
EU28	70,5	76,5	64,5	0,8	0,8	0,8
Slovensko	70,2	74,8	65,4	2,0	2,4	1,6
Lucembursko	69,9	76,2	63,4	-1,6	-2,3	-0,8
Francie	69,9	73,6	66,3	0,3	-0,1	0,6
Maďarsko	69,7	76,9	62,8	2,2	2,3	2,1
Portugalsko	69,5	73,1	66,2	1,2	0,8	1,6
Malta	69,2	82,4	55,4	1,9	1,8	1,8
Irsko	69,1	75,7	62,6	1,6	1,9	1,3
Bulharsko	68,8	72,1	65,4	1,9	1,9	1,9
Polsko	68,4	75,6	61,3	1,1	0,7	1,5
Slovensko	67,9	75,4	60,5	1,6	1,5	1,8
Rumunsko	67,8	76,7	58,7	0,6	1,2	-0,1
Kypr	67,6	72,8	62,8	-0,3	0,7	-1,2
Belgie	67,4	71,7	63,0	0,3	0,7	-0,2
Španělsko	62,6	68,5	56,6	2,2	2,4	1,9
Chorvatsko	62,1	67,2	57,0	0,5	0,9	0,1
Itálie	61,0	71,7	50,4	0,8	1,4	0,2
Řecko	55,9	65,2	46,8	1,8	1,8	1,8

Zdroj: Eurostat

Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob roste

Důležitým indikátorem z pohledu trhu práce je podíl vysokoškolsky vzdělaných osob. Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30 - 34 let se v EU v průměru zvyšuje a blíží se tak k požadované hranici stanovené strategií Evropa 2020 (40 %). Stanovenou úroveň vzdělání splňuje již 17 zemí EU. Ve 3. čtvrtletí 2015 dosáhl podíl vysokoškolsky vzdělaných osob v EU28 průměrně 38,6 %.

Tato věková skupina se vyznačuje podstatně vyšším počtem absolventek terciárního studia než počtem vysokoškolsky vzdělaných mužů. Podíl vysokoškolaček dosáhl ve 3. čtvrtletí v unijním

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

průměru 43,5 %, zatímco mezi muži byl tento podíl nižší o 9,6 p. b. Přitom rozdíl mezi muži a ženami se zvyšuje, když meziročně u mužů vzrostl o 0,3 p. b. a u žen dokonce o 1 procentní bod.

Tabulka 2 Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30-34 let (v %)

Země	Vysokoškolské vzdělání (ISCED 5-8) ¹ 3.Q 2015		
	celkem	muži	ženy
Litva	58,1	45,6	71,2
Kypr	53,6	45,0	61,2
Irsko	50,2	43,2	56,5
Švédsko	49,3	42,6	56,4
Lucembursko	48,8	44,7	52,8
Estonsko	48,2	35,9	61,2
Spojené království	46,9	42,9	50,8
Lotyšsko	46,6	34,2	59,5
Nizozemsko	46,3	42,9	49,6
Dánsko	46,1	38,3	54,1
Francie	45,0	40,1	49,6
Slovinsko	44,8	34,4	56,8
Finsko	44,8	38,8	51,2
Polsko	44,5	36,7	52,7
Belgie	41,7	33,7	49,7
Řecko	41,6	37,0	46,0
Španělsko	40,8	34,2	47,4
Rakousko	38,9	37,7	40,2
EU28	38,6	33,9	43,5
Maďarsko	33,4	26,9	40,1
Portugalsko	32,8	23,7	41,5
Německo	32,2	32,1	32,3
Bulharsko	31,9	25,5	38,8
Chorvatsko	30,5	23,5	37,8
Česká republika	29,9	24,1	36,1
Slovensko	28,5	22,9	34,5
Malta	27,6	22,5	32,9
Rumunsko	26,0	24,2	27,9
Itálie	25,5	20,3	30,8

Zdroj: Eurostat

¹ Od 1. ledna 2014 byla zavedena nová klasifikace vzdělání ISCED 2011 (nahrazuje klasifikaci ISCED 97)

ANALÝZA

Česká republika se podle výsledků VŠPS za 3. čtvrtletí 2015 stále řadí s dosaženým podílem 29,9 % mezi země s nejnižším zastoupením vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30 - 34 let.

Tento podíl v ČR vzrostl meziročně o 1,6 p. b., což je podstatně více než v jiných členských zemích. Zvláště se zvýšil podíl žen s terciárním vzděláním (2,9 p. b.), zatímco podíl mužů s touto úrovní formálního vzděláním vzrostl pouze o 0,4 p. b.

Nižší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob než v České republice má ze sousedních zemí pouze Slovensko (28,5 %), ale údaj za ČR se významně neliší od údaje za Německo (32,2 %). Vyšší hodnoty než ČR dosahuje Rakousko (38,9 %) a zvláště Polsko (44,5 %).

Nezaměstnanost ve věku 15-64 let je v naší republice stále jedna z nejnižších

S vyšší zaměstnaností klesá i míra nezaměstnanosti, a to téměř ve všech členských zemích EU. Průměrně míra nezaměstnanosti za státy EU28 ve 3. čtvrtletí činila 9,1 %. V Německu byla míra nezaměstnanosti v daném období vůbec nejnižší, dosahovala 4,5 %, u žen dokonce 4,0 %. Česká republika se vyznačuje relativně velmi nízkou úrovní nezaměstnanosti (4,9 %), se kterou se ve 3. čtvrtletí opět zařadila hned za Německo na druhé místo. Ve 3. čtvrtletí 2015 byla obecná míra nezaměstnanosti mužů v ČR vůbec nejnižší s 4,0 %. V porovnání s ostatními sousedními státy byla míra nezaměstnanosti výrazně vyšší na Slovensku (11,3 %) a také v Polsku (7,1 %). Rakousko dosahuje také jedné z nejnižších hodnot mezi členskými zeměmi s 5,7 %.

Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	3. čtvrtletí 2015			Rozdíl v p. b. 3.Q 2015 - 3.Q 2014		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Německo	4,5	4,9	4,0	-0,4	-0,2	-0,7
Česká republika	4,9	4,0	6,1	-1,1	-0,8	-1,3
Malta	5,3	5,5	5,0	-0,7	-0,7	-0,6
Estonsko	5,4	4,7	6,1	-2,4	-3,7	-1,0
Spojené království	5,6	5,7	5,5	-0,7	-0,8	-0,6
Rakousko	5,7	6,1	5,2	0,0	0,3	-0,3
Dánsko	6,3	5,9	6,8	-0,4	-0,7	0,1
Maďarsko	6,5	6,2	6,8	-0,9	-1,0	-1,0
Nizozemsko	6,6	6,3	6,9	-0,4	-0,4	-0,5
Švédsko	6,7	6,9	6,4	-0,7	-0,8	-0,7
Rumunsko	6,8	7,2	6,1	0,0	0,2	-0,4
Polsko	7,1	6,8	7,6	-1,2	-0,8	-1,5
Lucembursko	7,8	6,9	8,8	1,4	1,2	1,5
Belgie	8,2	8,6	7,8	-0,6	-0,5	-0,5
Bulharsko	8,3	8,9	7,7	-2,5	-2,7	-2,2
Litva	8,5	9,3	7,8	-0,8	-1,3	-0,2
Finsko	8,6	8,7	8,4	0,9	0,5	1,2
Slovensko	8,7	7,3	10,3	-0,7	-1,3	-0,1

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

EU28	9,1	8,9	9,3	-0,8	-0,8	-0,9
Irsko	9,5	10,9	7,8	-2,1	-2,1	-2,1
Lotyšsko	10,0	11,4	8,5	-0,9	0,1	-1,9
Francie	10,1	10,4	9,8	0,2	0,5	-0,1
Itálie	10,7	10,2	11,5	-1,2	-1,0	-1,4
Slovensko	11,3	10,1	12,9	-1,6	-2,2	-0,8
Portugalsko	12,4	12,1	12,7	-1,3	-0,9	-1,8
Kypr	15,0	14,4	15,7	-1,3	-2,8	0,4
Chorvatsko	15,6	14,5	16,8	-0,2	-0,9	0,5
Španělsko	21,3	20,0	22,8	-2,5	-2,7	-2,3
Řecko	24,2	20,8	28,4	-1,5	-2,0	-1,0

Zdroj: Eurostat

Míra nezaměstnanosti se nadále udržuje na vysokých hodnotách zejména v jižních státech Evropy. Státy s nejnižší zaměstnaností (zejména Řecko a Španělsko) se umístily zároveň na předních místech žebříčků zemí s nejvyšší mírou nezaměstnanosti. Jejich míra nezaměstnanosti se mezi čtvrtletími i meziročně sice snížila, ale i tak je vysoká a lze konstatovat, že u Řecka z osob ve věku 15-64 let, které by chtěly pracovat, byla téměř čtvrtina nezaměstnaná.

Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle se v ČR pohybuje na úrovni průměru EU

Při celkovém poklesu nezaměstnanosti se podíl dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a déle) na celkové nezaměstnanosti - v průměru za EU28 meziročně snížil o 1,7 p. b. na 48,2 %. V České republice se podíl dlouhodobě nezaměstnaných meziročně naopak zvýšil, a to o 4,6 procentních bodů. Zvýšení tohoto podílu je však v podstatné míře kompenzováno velkým snížením celkové nezaměstnanosti. Ve 3. čtvrtletí 2015 se tak sledovaný ukazatel za Českou republiku dostal nad úroveň EU28 (rozdíl 0,4 p. b.). Dlouhodobá nezaměstnanost je velkým problémem zejména v Řecku, Chorvatsku a na Slovensku. Nejnižší podíl dlouhodobě nezaměstnaných je naopak v severovýchodních státech, které se přitom vyznačují nízkou celkovou nezaměstnaností.

Tabulka 4 Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15-64 let (v %)

Země	3. čtvrtletí 2015			Rozdíl v p. b. 3.Q 2015 - 3.Q 2014		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Řecko	73,6	72,4	74,7	-1,7	-2,7	-0,8
Chorvatsko	67,5	71,9	63,2	5,9	10,4	1,4
Slovensko	67,1	70,3	64,2	-2,8	-2,8	-2,0
Bulharsko	62,8	64,5	60,6	1,6	0,7	2,9
Itálie	59,0	59,3	58,6	-4,3	-3,9	-4,7
Portugalsko	57,2	58,9	55,6	-2,7	-1,6	-3,8
Slovinsko	55,6	54,6	56,5	3,0	0,5	5,3

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Irsko	55,6	61,3	46,0	-2,1	-3,0	-1,2
Španělsko	51,0	50,0	52,1	-2,4	-3,4	-1,2
Belgie	50,9	51,8	49,9	1,1	-0,1	2,7
Lotyšsko	50,5	52,9	47,2	7,8	8,0	6,9
Česká republika	48,6	48,8	48,4	4,6	4,8	4,5
EU28	48,2	49,0	47,3	-1,7	-1,9	-1,5
Maďarsko	47,3	48,8	45,6	0,7	2,9	-1,7
Rumunsko	45,2	45,6	44,6	5,5	5,6	5,3
Francie	44,8	46,1	43,4	0,0	0,2	-0,2
Malta	44,7	57,1	:	-1,6	5,6	:
Kypr	44,7	47,4	42,1	-3,8	-2,3	-5,0
Litva	43,8	47,8	39,1	-3,5	-1,4	-5,8
Nizozemsko	43,1	44,9	41,2	3,6	3,9	3,3
Německo	43,1	45,2	40,2	0,1	-0,7	1,0
Polsko	37,7	39,0	36,3	-6,1	-5,2	-7,0
Estonsko	36,2	39,5	33,5	-7,4	-7,2	-6,1
Rakousko	28,7	32,7	23,5	1,4	3,7	-1,8
Spojené království	28,2	31,5	24,2	-5,7	-6,6	-4,7
Finsko	28,1	34,4	21,2	2,5	6,1	-1,2
Lucembursko	26,8	31,2	22,5	-0,3	2,1	-2,6
Dánsko	25,2	24,8	25,6	-0,3	-1,5	1,0
Švédsko	22,5	24,7	20,0	3,0	3,4	2,5

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici

Kontakt

Ilona Nováková

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí

Tel.: 274 054 380

E-mail: ilona.novakova@czso.cz